

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΗΠΑΤΙΚΗΣ ΣΤΕΑΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΙΝΩΣΗΣ ΜΕ ΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΔΥΣΛΙΠΙΔΑΙΜΙΑ

Βέττας Χ., Δουγαλής Α., Φράγκου Ν., Παπαγιουβάννη Ι., Οικονόμου Θ., Γουλής Ι., Σινάκος Μ.
Δ' Παθολογική κλινική Α.Π.Θ., Γ.Ν.Θεσσαλονίκης «Ιπποκράτειο»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΣΚΟΠΟΣ

Η βιοψία ήπατος αποτελεί τη μέθοδο αναφοράς για τη διάγνωση και σταδιοποίηση της MASLD (Metabolic dysfunction-Associated Steatotic Liver Disease), αλλά λόγω της επεμβατικής της φύσης έχει περιορισμένη εφαρμογή. Τα τελευταία χρόνια έχουν αναπτυχθεί μη επεμβατικοί ορολογικοί δείκτες εκτίμησης της στεάτωσης και ίνωσης, που χρησιμοποιούν εργαστηριακές εξετάσεις ρουτίνας και σωματομετρικά δεδομένα. Η δυσλιπιδαιμία αποτελεί γνωστό παράγοντα συσχέτισης με τη MASLD χωρίς να υπάρχουν επαρκή βιβλιογραφικά δεδομένα για τη συσχέτισή τους.

Η παρούσα μελέτη είχε σκοπό να εκτιμήσει τον επιπολασμό της ηπατικής στεάτωσης και ίνωσης χρησιμοποιώντας ορολογικές μεθόδους σε ασθενείς τακτικού εξωτερικού ιατρείου δυσλιπιδαιμίας.

ΜΕΘΟΔΟΙ

✓ Για τη μελέτη χρησιμοποιήθηκαν αναδρομικά τα εργαστηριακά και σωματομετρικά δεδομένα ασθενών, που παρακολουθούνται στο τακτικό Ιατρείο Μεταβολικών Νοσημάτων-Προδιαθεσικών Παραγόντων Αθηροσκλήρωσης της Κλινικής μας κατά την πρώτη προσέλευσή τους. Επιλέχθηκαν ασθενείς ηλικίας 20-70 ετών, που με βάση τις τελευταίες κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Εταιρίας Καρδιολογίας πληρούσαν τα κριτήρια δυσλιπιδαιμιών. Αποκλείστηκαν ασθενείς, που έπασχαν από άλλη ηπατοπάθεια ή στεάτωση άλλης αιτιολογίας.

✓ Ως ορολογικοί δείκτες εκτίμησης της στεάτωσης χρησιμοποιήθηκαν οι Fatty Liver Index (FLI) και Hepatic Steatosis Index (HSI), ενώ για την ίνωση χρησιμοποιήθηκαν το FIB-4 (Fibrosis-4 score) και το APRI (AST/platelet ratio index) χρησιμοποιώντας τα καθιερωμένα από τη βιβλιογραφία cut-offs. Προϋπόθεση για τη διάγνωση της ίνωσης και της στεάτωσης ήταν η συμφωνία και των δύο αντίστοιχων δεικτών-μεθόδων ως προς την κατηγοριοποίηση των ασθενών. Εκτιμήθηκε ο επιπολασμός της ίνωσης και της στεάτωσης στο σύνολο των ασθενών και ακολούθησε διερεύνηση πιθανών συσχετίσεων.

✓ Η στατιστική ανάλυση έγινε με το πρόγραμμα R studio(έκδοση 2023.09.0+463).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

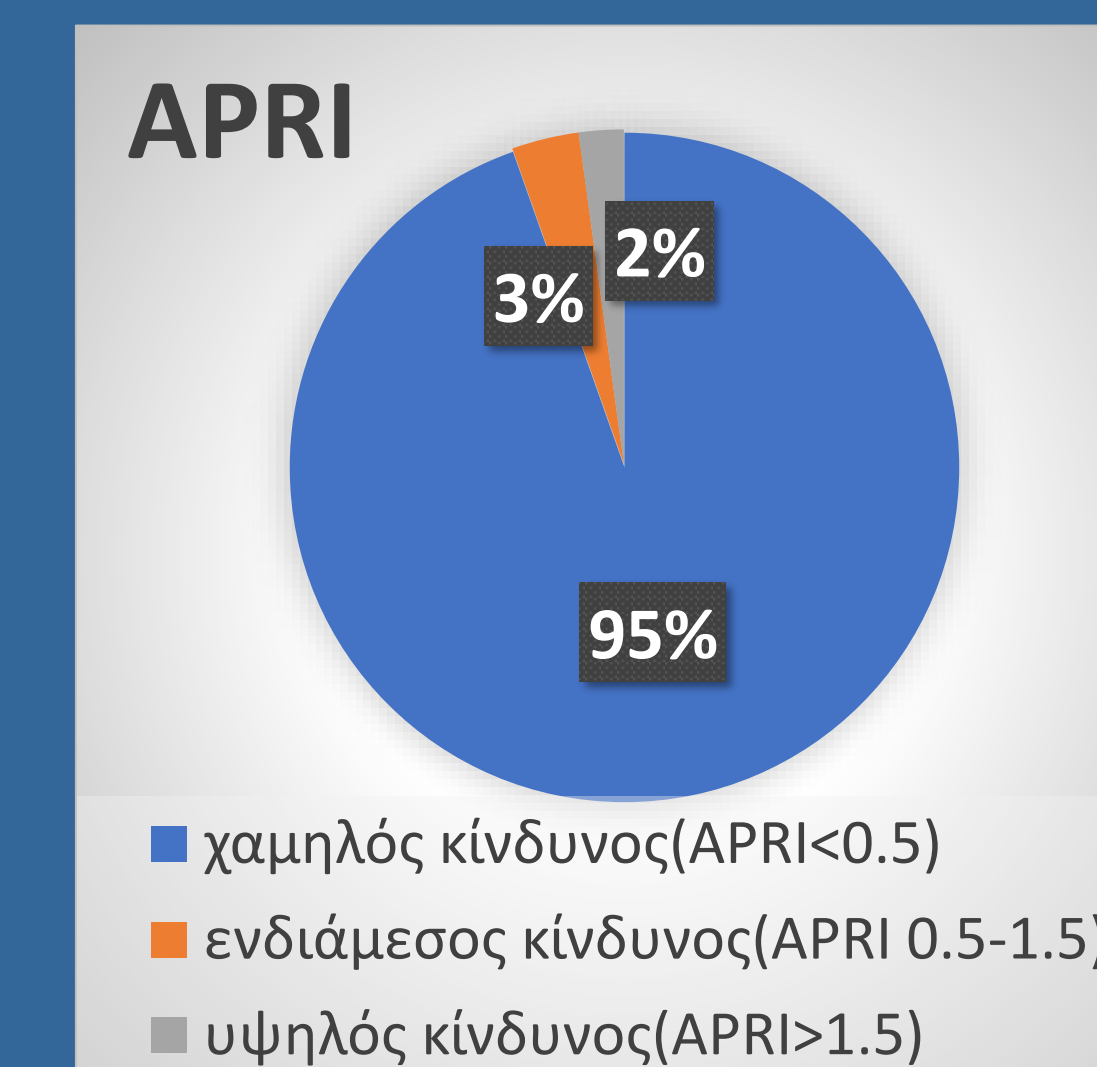
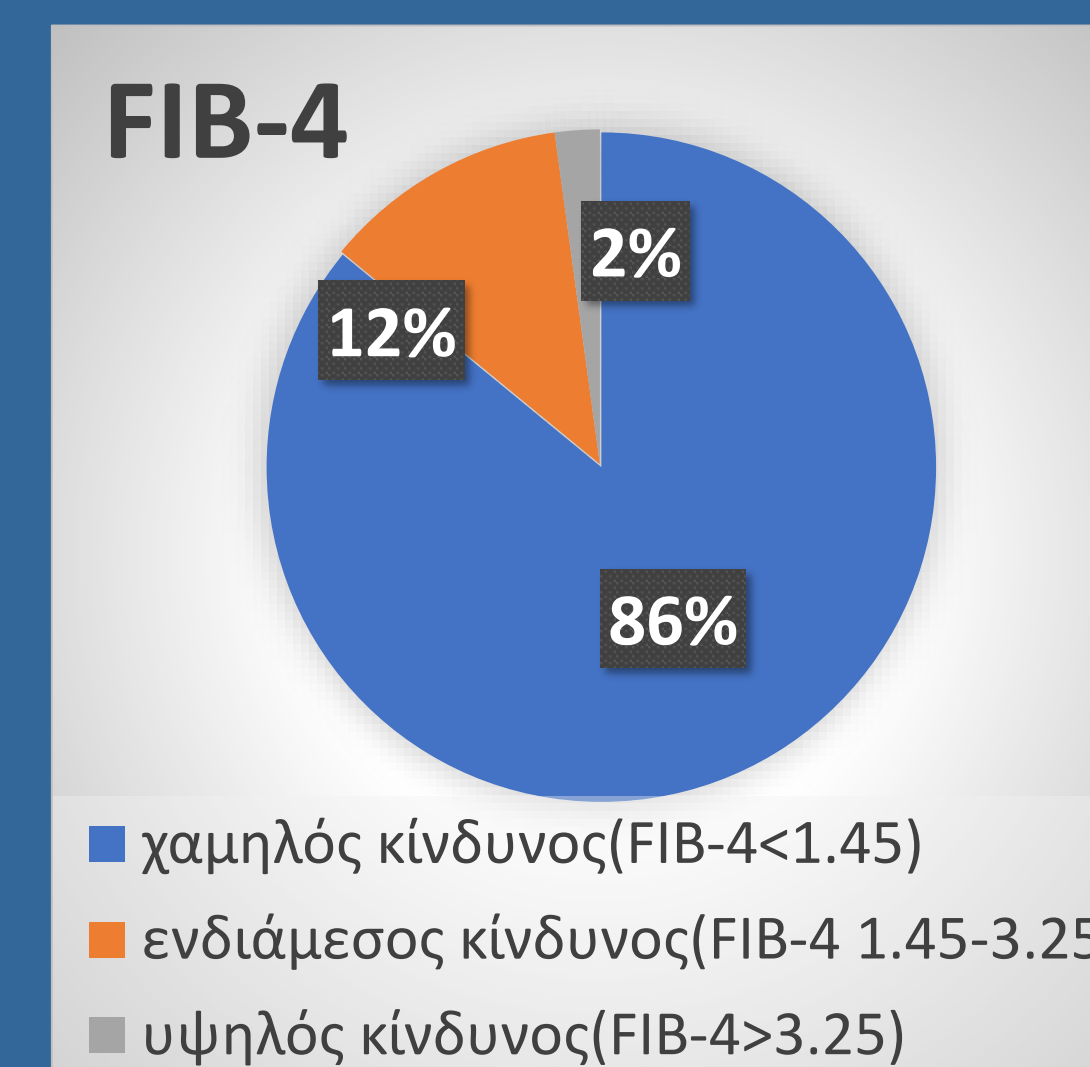
Από το σύνολο των ασθενών (n=185) (μέσος όρος ηλικίας 51,7±11,5 έτη), το 55% (n=103) ήταν γυναίκες, το 44,3% (n=82) ήταν παχύσαρκοι και το 13% (n=24) είχαν σακχαρώδη διαβήτη τύπου II (ΣΔτ2). Το 75,6% (n=140) των ασθενών δεν ελάμβανε υπολιπιδαιμική αγωγή. Ο επιπολασμός της ηπατικής στεάτωσης ήταν 54,6%, ενώ της σημαντικής ίνωσης 2,16%. Σημαντικό ποσοστό ασθενών ταξινομήθηκαν σε «αδιευκρίνιση» περιοχή σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των μεθόδων, που χρησιμοποιήσαμε (38,92% για τη στεάτωση και 8,65% για την ίνωση, αντίστοιχα). Η λογιστική παλινδρόμηση (μονοπαραγοντικό μοντέλο) δεν ανέδειξε σημαντικές συσχετίσεις μεταξύ της παρουσίας στεάτωσης ή ίνωσης και του φύλου, της ηλικίας και της παρουσίας παχυσαρκίας ή Σακχαρώδους Διαβήτη τύπου 2.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

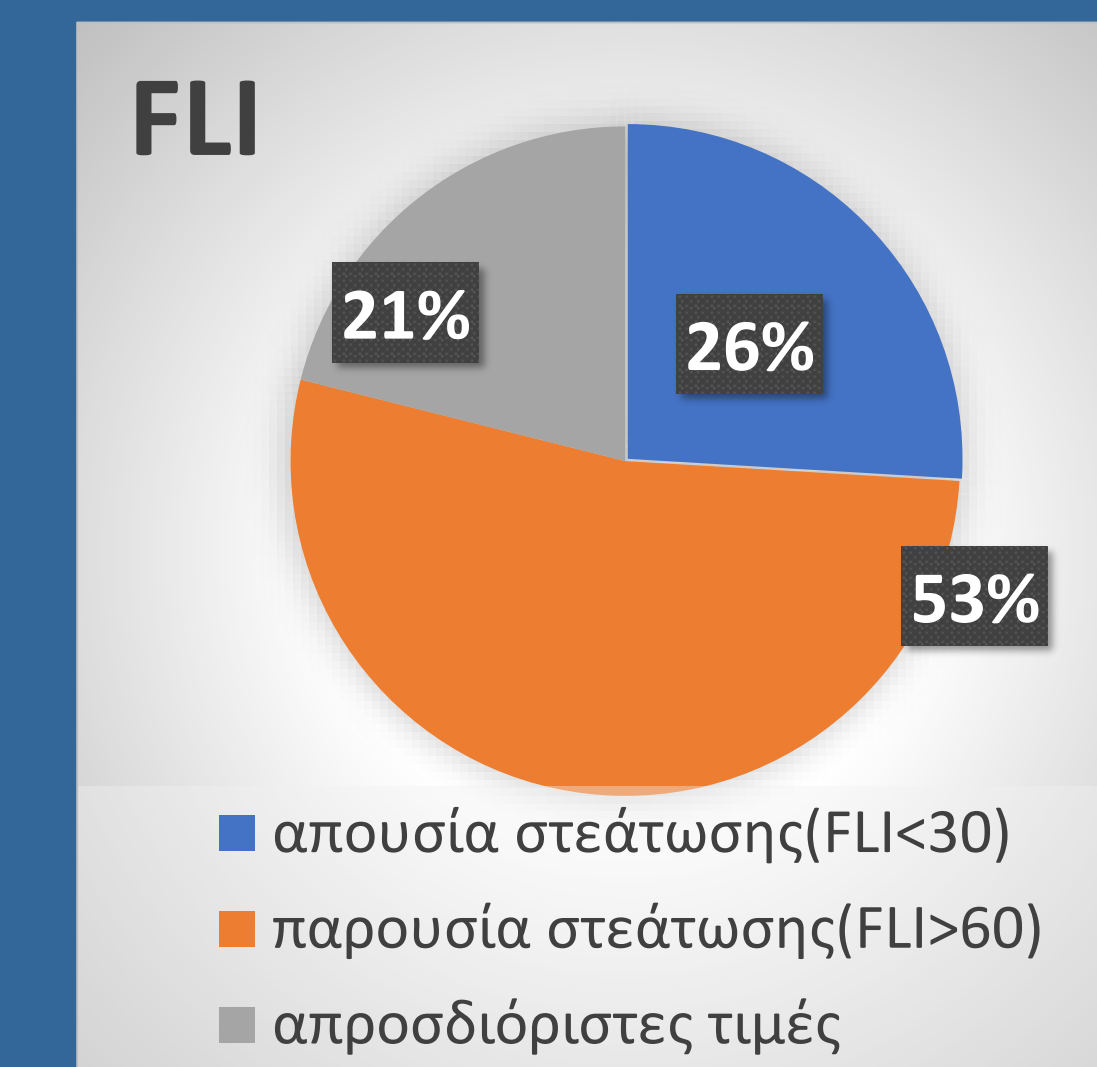
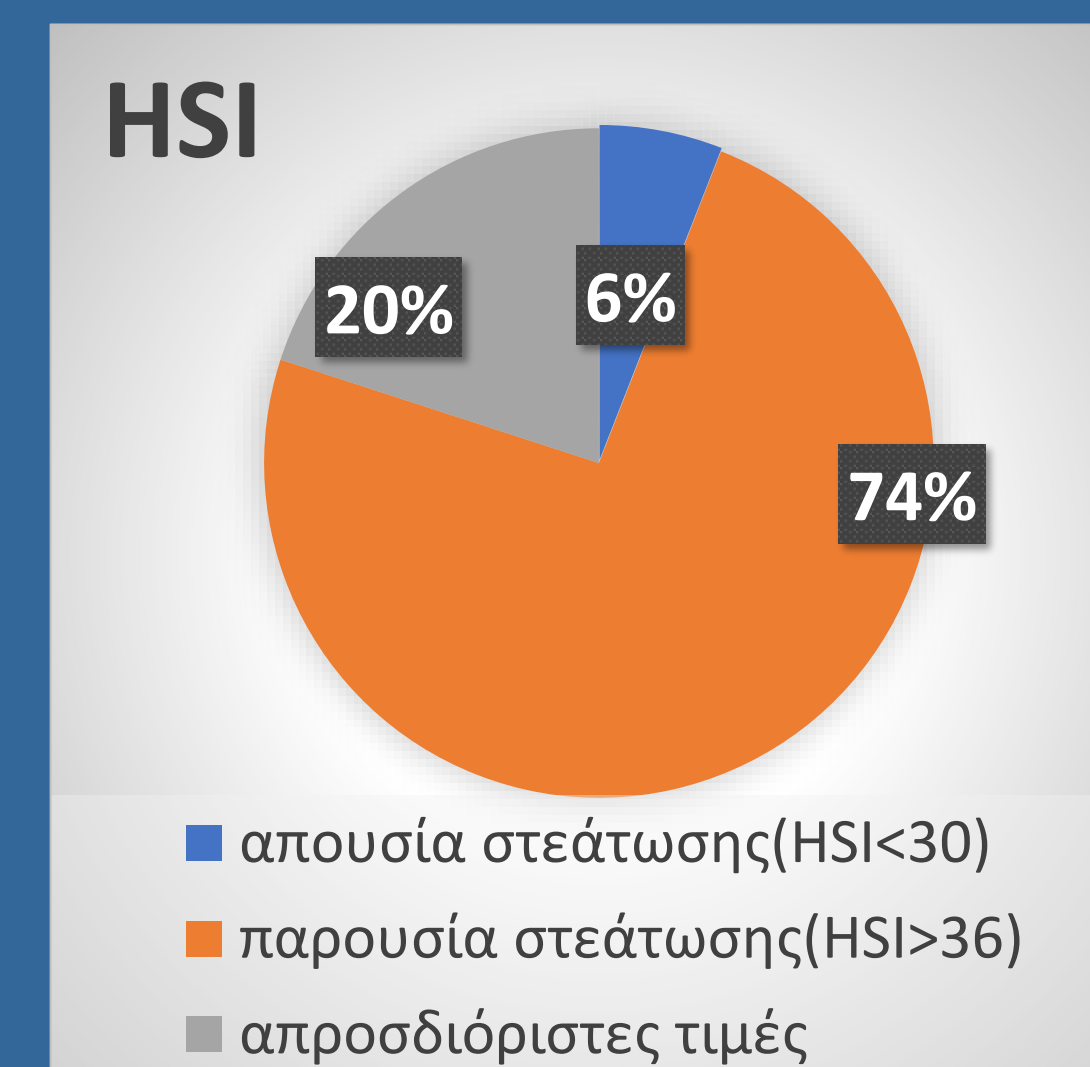
Ο επιπολασμός της στεάτωσης, όπως υπολογίζεται με ορολογικούς δείκτες, είναι υψηλός σε ασθενείς με δυσλιπιδαιμία. Εντούτοις, μικρός αριθμός αυτών των ασθενών εμφανίζει σημαντικού βαθμού ίνωση.

Λόγω του υψηλού ποσοστού αδυναμίας ακριβούς κατηγοριοποίησης, προτείνεται η εξατομικευμένη αξιολόγηση των ασθενών με τη χρήση πρόσθετων μεθόδων.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΙΝΩΣΗΣ(>F2)

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΤΕΑΤΩΣΗΣ

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

- Αναδρομική μελέτη με στοιχεία από ένα μόνο κέντρο.
- Έλλειψη μεθόδου αναφοράς για την εκτίμηση της στεάτωσης και ίνωσης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Παπαθεοδωρίδης ΓΒ, Χολόγκιτας Ε, Γατσέλης Ν, Τηνιακού ΝΓ, Λαναράς Λ, Δημητριάδης Γ. Κατευθυντήριες Οδηγίες της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης του Ήπατος σε συνεργασία με την Ελληνική Διαβητολογική Εταιρεία και την Ελληνική Ιατρική Εταιρεία Παχυσαρκίας για τη διάγνωση και αντιμετώπιση της μη αλκοολικής λιπώδους νόσου του ήπατος.
- Ahn SB. Noninvasive serum biomarkers for liver steatosis in nonalcoholic fatty liver disease: Current and future developments. Clin Mol Hepatol. 2023 Feb 28;29(Suppl):S150–6.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Βέττας Χρήστος
Δ' Παθολογική Κλινική
Γ.Ν.Θ Ιπποκράτειο
Email: chrisvettas@gmail.com